

Nasmejani na poti v šolo: Renata Belamarič s sinom Antoniem, Nataša Grec z Jakobom, Tjašo in Domnom ter Lee Hribar z Benom (od leve proti desni)

Pisana družina iz mednarodne šole

Svet v malem Šolski program, v katerem je poudarjena ustvarjalnost in samostojnost učencev – Učenja na pamet skoraj ni

V vrvežu otrok pred osnovno šolo Danile Kumar za ljubljanskim Bežigradom se sliši govornica v več jezikih. Na mednarodnem oddelku, kamor so namenjeni, bodo govorili samo angleško. Približno sto jih je in njihovi starši so iz različnih razlogov prišli v Slovenijo. Med njimi so diplomati, športniki, zastopniki tujih podjetij.

NEVENKA ŽOLNIR
Fotografije **ROMAN ŠIPIČ**

Lee Hribar je v šolo pripeljala sina Bena. Pot in način dela že dobro pozna, saj je to že njen tretji otrok, ki jo obiskuje. Hči Nika je letos pred maturo na mednarodnem oddelku na Gimnaziji Bežigrad, sin Jonathan pa je v drugem letniku. Pred šestnajstimi leti so prišli iz Avstralije in njihov priimek ne zveni slovensko po naključju. Možno ima naše korenine in dela za slovensko zvezo evangelijskih študentov (ZVEŠ), katere cilj je spodbujanje kritičnega branja in proučevanja biblije. V društvu sodeluje tudi Lee, v glavnem pa se posveča družini. Vsi trije otroci so prvih pet razredov naredili v naši javni šoli. Zato da bi se naučili jezika in si ustvarili krog prijateljev, pa še pri šolnini prihajajo, priznava.

»Slovenska šola na predmetni stopnji zahteva veliko sodelovanja staršev, jaz pa jim zaradi slabšega znanja jezika ne morem dovolj pomagati. Na tej šoli me navdušuje, da se otroci naučijo sami,« razlaga Lee v angleščini z avstralskim naglasom. Mednarodni šolski program jim ustreza tudi zaradi prilagodljivosti, saj se občasno vračajo v Avstralijo. Če otrok v javnem sistemu manjka nekaj mesecev, izgubi celotno šolsko leto.

Središče številnih informacij

Šola se zelo prilagaja potrebam družin, ki prihajajo in odhajajo. Je središče vseh mogočih uporabnih informacij, ne le glede šolanja. »Tu sem izvedela tudi, kje naj poiščemo zdravnika,« pripoveduje Renata Belamarič. Z možem, ki dela za podjetje, povezano z Renaultom, in sinom Antoniem so iz Švice prišli v Slovenijo pred dvema letoma in pol. V tej šoli takoj postane član mednarodne skupnosti, ugotavlja. Pisana družina te zlahka sprejeme v svoj krog. Na kateri drugi šoli bi bilo gotovo težje, saj so Slovenci še vedno precej zadržani do tujcev.

Antonio je v Zürichu naredil prvi razred v javni šoli, na kateri je pouk potekal v nemščini, a se je tu zelo hitro navadil na pouk v angleščini. Zdaj je v četrtem razredu. Vse sistem je naravnost na to, da novince zelo hitro vključi. Na začetku je seveda nekaj težav z komunikacijo, ampak otroci to oviro zelo hitro prekosčijo. V treh mesecih dovolj

Jakob in Tjaša sta iz Slovenije, nazadnje sta živela v Rusiji.

dobro razumejo in govorijo angleško, da lahko sodelujejo pri pouku. Skupine so majhne. Antoniev razred je s 15 učenci eden izmed večjih.

Doma govorijo hrvaško, a tudi nemščino redno obnavljajo z dodatnimi učnimi urami, ker vedo, da se bodo vrnil v Švico. Kdaj, še ni jasno. Moževa triletna pogodba bo čez pol leta sicer potekla, a nikoli se ne ve ... Renata Belamarič sicer prihaja s Hrvaške, njen mož, ki je tudi hrvaškega rodu, v Švici živi že od rojstva. V Sloveniji ni zaposlena, v Švici pa je v zadnjih šestih letih delala v nadzoru kakovosti v nekem farmacevtskem podjetju.

Njen položaj je značilen za več kot polovico mater otrok v mednarodni šoli (no, vmes so tudi očete, ki so kot spremljevalci žena prišli v Slovenijo). Družabno življenje in tudi prostovoljne dejavnosti so zato v tej skupnosti zelo razvite. Starši so zelo vpeti v šolsko življenje, če to želijo in zmorejo. Renata je predsednica sveta staršev, ki se sestaja enkrat na mesec, poleg tega sodelujejo pri organizaciji različnih šolskih dogodkov. V Ljubljani se sicer počuti zelo dobro, zato ji bo kar težko oditi.

Tudi Antonio se je dobro vživel

»Učitelji so tu zelo prijazni, pripravljeni pomagati, delamo veliko projektov. Zdaj je tema energija. Učimo se v parih. Najprej zapišemo, kar vemo, nato poiščemo podatke v knjigah, na računalniku, se pogovorimo s partnerjem, naza-

ni košarkar in živeli so v različnih državah, nazadnje v Rusiji. Starejša otroka sta hodila v mednarodno (britansko) šolo oziroma vrtec. Tudi tukaj so želeli ostati v mednarodnem sistemu in odločili so se za oddelk na OŠ Danile Kumar. Najmlajši Jakob je bil rojen v Atenah in je letos prvošolec, Tjaša je v četrtem razredu, najstarejši, Domen, pa je v šestem. Način dela na tej šoli jim zelo ustreza, opaža mama Nataša Gorenc.

»So zadovoljni in samozavestni. Razvija se njihova ustvarjalnost, v ospredju je samostojno raziskovanje. Učenja na pamet skoraj ni. Tudi pesnik ne,« pripoveduje Nataša. Opaša, da slovenski šolski sistem temelji predvsem na delu staršev. Veliko je plakatov, pri katerih se v bistvu ocenjuje delo staršev, kot pripovedujejo njene prijateljice.

Domen potrди, da za šolo doma dela sam. Včasih je treba kar precej brskati za podatki. Pol ure do eno uro na dan porabi za šolsko delo, potem mu ostane še dovolj časa za trening košarke. »V šoli mora-

mo govoriti angleško, zato nam učenci slovenskega dela očitajo, če kakšnega učitelja pozdravimo po angleško. Sicer pa se razumemo in skupaj igramo košarko ali nogomet. Vesel sem, da imam prijateljice od vsehovsod,« je razložil malo zapleten odnos med učenci obeh delov šole.

Ne sedijo in se učijo na pamet

To vsekakor ni klasična šola, v kateri učenci sedijo in se učijo na pamet, potrди tudi vodja mednarodnega oddelka, pomočnica ravnateljice Irena Šteblaj. Sledijo mednarodno uveljavljenemu programu IBO (International Baccalaureate Organisation), ki temelji na tem, da učenci sami dobijo informacije, da se naučijo odkrivati in povezovati informacije ter naučeno uporabiti v realnem življenju. Njihovo spričevalo je veljavno povsod po svetu, kar jih razlikuje od drugih mednarodnih šol v Sloveniji.

Predmetnik je sicer precej podobna našemu nacionalnemu, učijo se tudi slovensko kot jezik okolja,

na predmetni stopnji (MYP) imajo dve zanimivi dodatni predmeta: dramo in učenje učenja (Approaches to Learning). Na nižji stopnji (PYP) vsako leto raziskujejo šest sklopov različnih področij, od naravoslovja do družboslovja, vendar ne ločeno po predmetih. Na predmetni stopnji pa učenec vsako leto predstavi svoj raziskovalni projekt.

Mednarodni oddelk so na OŠ Danile Kumar ustanovili pred dvajsetimi leti, kmalu po nastanku samostojne države. Takrat so k nam začele prihajati tuje družine diplomatov in poslovnežev. V zadnjih letih se pozna, da je kriza, družin s šoloobveznimi otroki je precej manj, saj so za delodajalce dražje. Letošnje šolsko leto imajo skupaj z vrtčevskimi 120 otrok, od tega jih je v šoli 98. Med 35 nacionalnimi skupinami z vsega sveta je letos največja ruska, veliko je tudi otrok iz nekdanjih jugoslovanskih republik.

Ista naloga, različne poti

Prvošolce zmotimo, ravno ko po zemljevidih iščejo, od kod prihajajo. Učiteljica Teja Klavs pojasni, da se tako učijo, kako se uporablja atlas. Vsi imajo isto nalogo, a ne delajo vsi enako. »Izhajamo iz tistega, kar vemo, nato individualno prilagajamo delo. Nekdo je omenil Italijo in zdaj iščemo na zemljevidu. Nekateri jo bodo znali po indeksu najti sami, drugi bodo poiskali pomoč pri sošolcu, tretji bodo vprašali učitelja. Odgovore lahko dobijo na raz-

lične načine.« Izkaže se, da so otroci v tem razredu večinoma iz Evrope (Češka, Madžarska, Nemčija, Italija), vendar tudi iz Indije in Amerike.

Učiteljica Dragica Kapko poučuje slovensščino kot jezik okolja, ki je del obveznega programa v teh šolah. V vsakem razredu sestavijo začetno in nadaljevalno skupino, da delo lahko bolj individualizirajo. Najprej deset minut berejo. Vsakdo vzame svoje čtivo, ki je na razpolago v učilnici, lahko je tudi strip, v ozadju se sliši Mozartova glasba.

Da, tudi stripi so dovoljeni, saj ravno tako spodbujajo branje, pravi učiteljica. Takšen način dela prenaša tudi na oddelke javne šole, kjer uro že več let začenjajo z branjem.

Oddelk za formalno slovenska državna šola in je del OŠ Danile Kumar. Tudi zanj velja slovenska zakonodaja, zato smejo zaposliti le slovenske učitelje, ki govorijo angleško. »Z jezikom ni težav, težko pa je dobiti primerne učitelje, ki so ostali, so povedali, da je delo težko, a jim tudi veliko vrača.

KDO SE LAHKO VPIŠE?

Mednarodni oddelk na OŠ Danile Kumar je bil po nastanku države Slovenije ustanovljen za tujce, vendar pravilnik o vpisu dopušča izjeme za slovenske otroke, če so se že šolali v tujini in če je družinski slog življenja takšen, da je mogoče pričakovati, da bodo spet odšli v tujino. Šolnina znaša od 5355 do 6322 evrov na leto in vključuje vse stroške, razen prehrane. Za otroke slovenskih diplomatskih družin šolnino delno

Na zemljevidih so iskali države, od koder prihajajo.